

VALIDITY

IDDC

DI. Ludovic Orban, Prim Ministru
Guvernul României, Palatul Victoria
Piața Victoriei nr. 1, Sector 1, București, cod poștal 011791
drp@gov.ro

DI. Nelu Tătaru, Ministrul Sănătății
Ministerul Sănătății
Strada Cristian Popișteanu, nr. 1-3, sector 1, cod 010024, București
relatii publice@ms.ro

Ms. Victoria Violeta Alexandru, Ministrul Muncii și Protecției Sociale
Ministerul Muncii și Protecției Sociale
Str. Dem. I. Dobrescu nr. 2-4, sectorul 1, București
relatiicupublicul@mmuncii.gov.ro

Bruxelles, 29 Aprilie 2020

Subiect: Apel urgent pentru asigurarea accesului egal la tratament medical pentru COVID-19 persoanelor cu dizabilități și vârstnicilor care locuiesc în Centrul Sasca Mică și în alte instituții rezidențiale

Excelențe,

Subscrisele, un grup de organizații ale persoanelor cu dizabilități și alte organizații care militează pentru drepturile persoanelor cu dizabilități, ne exprimăm adâncă îngrijorare în legătură cu blocarea accesului la îngrijiri medicale de urgență persoanelor cu dizabilități depistate cu COVID-19 care trăiesc în instituțiile rezidențiale din România. Aceste persoane sunt supuse unui regim strict de carantină în centrele unde locuiesc, cu măsuri de asistență minimale și fără acces la servicii de sănătate. Considerăm ca astfel de măsuri, flagrant discriminatorii, vor alimenta rate de mortalitate galopante și vor genera condiții de trai care pot fi caracterizate ca tratamente inumane și degradante.

Pe 21 aprilie 2020, România a raportat existența unui focar major de COVID-19 la o instituție rezidențială de mari dimensiuni din satul Sasca Mică, în nord-estul țării. Surse oficiale au confirmat că 242 din cele 369 persoane instituționalizate și 59 din cei 86 de salariați ai Centrului de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Sasca Mică au fost testați pozitiv. Pe 24 aprilie, autoritățile au confirmat primul deces – un 'beneficiar' de 80 de ani care a fost una din primele persoane infectate. Mădălina Turza, șefa departamentului guvernamental care se ocupă cu persoanele cu dizabilități, a declarat ca vor fi probabil mai multe decese la Sasca Mică.

Măsurile adoptate de autorități cu această ocazie implică separarea 'beneficiarilor' de salariații infectați. În timp ce 'beneficiarii' depistați pozitiv cu COVID-19 au fost carantinați într-o cladire separată a complexului de la Sasca Mică, salariații au fost internați în spitalele din împrejurimi. Nici o justificare nu a fost oferită pentru acest tratament discriminatoriu ce derogă de la regimul epidemiologic actual, care impune spitalizarea purtătorilor simptomatici de COVID-19.

Un reprezentant al Ministerului Sănătății a declarat că personalul rămas la Sasca Mică va primi echipament de protecție și instruire pentru a-l folosi, că va primi protocoale medicale de terapie intensivă, și că starea de sănătate a 'beneficiarilor' va fi monitorizată cu atenție. În același timp, a fost emis un apel public pentru psihologi voluntari care să consilieze salariații rămași în centru. Cu toate acestea, unii angajați au precizat că Centrul Sasca Mică nu deține nici un tip de echipament medical folosit la îngrijirea pacienților infectați cu COVID-19.

Centrul de la Sasca Mică este una dintre cele mai mari instituții rezidențiale din România și beneficiara totodată a unor fonduri substanțiale pentru lucrări de renovare și extindere din partea Uniunii Europene. Cu toate acestea, condițiile de locuire rămân modeste. Clădirea de 250 de paturi, unde 'beneficiarii' infectați au fost izolați, are dormitoare mari și paturi suprapuse, în timp ce etajele superioare rămân inaccesibile pentru scaunele rulante. Accesul monitorilor independenți în centru a devenit practic imposibil.

România a raportat mai multe focare de COVID-19 în instituțiile rezidențiale pentru persoane cu dizabilități și pentru vârstnici din toată țara. În paralel cu evenimentele din Sasca Mică, un spital din Deva, în centrul României, a externat intempestiv zece pacienți cu dizabilități psiho-sociale infectați cu COVID-19 sub pretextul că ar fi foarte dificil de gestionat. Ulterior, ei au fost transportați la instituția de unde au venit și carantinați într-o cladire separată.

Ca parte la Convenția ONU pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, la Convenția Europeană a Drepturilor Omului și la Carta Socială Revizuită, România este obligată să asigure accesul la sănătate și să protejeze viața, fără discriminare. În acest sens, vă supunem atenției "[Declarația de interpretare a dreptului la protecția sănătății pe timp de pandemie](#)", publicată de Comitetul European pentru Drepturi Sociale, care precizează că "dreptul la protecția sănătății include accesul la îngrijiri medicale, și că accesul la îngrijiri medicale trebuie să fie asigurat tuturor fără discriminare. Acest lucru presupune ca [...] grupuri cu grad de risc ridicat, cum ar fi [...] persoanele care locuiesc în instituții, [...] să fie protejate prin măsuri de sănătate adecvate."

Având în vedere gravitatea situației, cu multe persoane cu dizabilități instituționalizate care pot muri, fiindu-le negat accesul la tratament medical vital, îndemnăm autoritățile române să ia următoarele măsuri, în acord cu obligațiile sale naționale și internaționale de drepturile omului:

- adoptarea unui algoritm de testare mai eficient pentru 'beneficiarii' și personalul din instituțiile rezidențiale din toată țara, fără discriminare directă sau indirectă, vizând identificarea rapidă a cazurilor de COVID-19;
- asigurarea accesului universal la îngrijiri medicale pentru toate persoanele cu dizabilități din instituții, fără discriminare pe criteriul dizabilității sau vârstei, dublat de sancțiuni stricte pentru acei funcționari care adoptă decizii sau acțiuni discriminatorii;

- furnizarea echipamentelor necesare de protecție personalului și 'beneficiarilor' din instituții, conform [Recomandărilor Organizației Mondiale a Sănătății privind COVID-19](#);
- facilitarea procesului de monitorizare independentă a tuturor instituțiilor, pentru identificarea promptă a oricăror cazuri de persoane instituționalizate cărora le este refuzat tratamentul medical sau a altor abuzuri;
- colectarea și publicarea informațiilor privind numărul infecțiilor din instituții, al persoanelor care s-au vindecat, al celor care au primit tratament medical și al celor care au decedat;
- lansarea cât de rapid posibilă a unui plan de dezinstituționalizare încadrat în timp, care să înlocuiască instituțiile rezidențiale cu servicii localizate în comunitate care susțin dreptul persoanelor cu dizabilități la trai independent, în conformitate cu Articolul 19 al Convenției ONU pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități și Comentariul General nr. 5 aferent.

Vă mulțumim pentru atenție și rămânem în așteptarea informațiilor privind măsurile ce urmează a fi luate pentru a rezolva situația de mai sus.

Cu stimă,

Nadia Hadad, Co-Președinte
European Network on Independent Living

Yannis Vardakastanis, Președinte
European Disability Forum

Sorin Țața
Consiliul Național al Dizabilității din România

Steven Allen, Co-Director Executiv
Validity Foundation

Eric Rosenthal, Director
Disability Rights International

Vladimir Cuk, Director Executiv
International Disability Alliance

Dom Haslam, Președinte
International Disability and Development Consortium

Innocentia Mgijima, Manager de Programe
Centre for Human Rights, University of Pretoria

Copy to:

Ms. Maria Mădălina Turza, Președinte, Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități
contact@andpdca.gov.ro

Ms. Renate Weber, Avocatul Poporului
petitii@avp.ro

Mr. Gheorge Flutur, Președintele Consiliului Județean Suceava
contact@cjsuceava.ro

Ms. Catalina Devandas Aguillar, UN Special Rapporteur on the Rights of Persons with Disabilities
cdevandas@sr-disability.org

Mr. Dainius Puras, UN Special Rapporteur on the Right to Health
dainius.puras@gmail.com

Ms. Dunja Mijatović, Council of Europe Commissioner for Human Rights
commissioner@coe.int

Ms. Helena Dalli, Commissioner for Equality, European Commission
cab-dalli-contact@ec.europa.eu